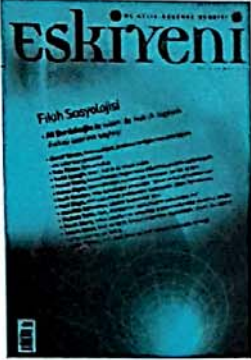

yayıncıdan

Merhaba Değerli Eskişeni Okurları,

İslamî Sosyal Bilimler veya Sosyal bilimlerde İslamî arayışlar diyebileceğimiz dosyaların üçüncüsünü İslam Hukuk Sosyolojisine ayırmıştık. Bu vesileyle siz değerli okurlarımızı **Fıkıh ve Sosyoloji** konusuyla selamlıyoruz.

Kaynağı Allah, hedef kitlesi insan olan ilahî dinin fitrat dini olması ve Allah-insan ilişkisi söz konusu olduğunda bu durumun, iki boyutlu ilişkinin sadece bir yönünü ifade edeceği açıktır. Çünkü ilahi buyruğu okuyan insanın, mesajın sahibine dönüp cevap vermesi halinde bu ilişki yön değiştirecek ve bu süreçte insanın rolü bir kat daha artacaktır. Bir başka ifadeyle nüzul sürecinde insanın pozisyonu daha nesnel bir durum arz ederken uygulanma sürecinde daha öznel bir nitelik arz etmektedir. Olaya fıkıh açısından baktığımızda ilahi kaynaklı nassların hem ideal hem reel bir gerçeklik ifade etmesi de buna paralel bir olgudur ve insanın müsbet rolünü sürece dahil etmektedir. Özellikle İnsanlar arası ilişkileri ilgilendiren hukukî süreçlerde insanın rolü daha büyük bir önem arz etmektedir. Dolayısıyla sosyal hayatın fitrî/doğal kazanımları İslam fıkıhının ayrılmaz parçası haline gelmektedir.

Bu nedenle İslam fıkıhının ve özellikle hukukî ahkâmın ideal anlamda değerlendirilebilmesi ve reel bir zemine oturtulabilmesi, sosyal hayatı da vahiy kadar tanımaktan geçmektedir. Bir başka ifadeyle nassların dünyasına vakıf olmak kadar dünyanın verilerine sahip olmayı da zorunlu kılmaktadır. Aksi takdirde dünyadan soyutlanmış bir din algısı ve topluma sırtını dönmüş fıkıh anlayışı ortaya çıkabilir. Bu da dinden soyutlanmış bir dünya algısı ve Allah'a sırtını dönmüş bir toplum mantalitesi kadar tehlikeli bir gelişme demektir. Ya da hayatın bazı alanlarında gereğinden fazla dindar, bazı alanlarında alabildiğine seküler görüntüler çizen toplumsal yapılar ortaya çıkarabilir. Orta Çağlarda dondurulmuş, modern çağlarda dağılmış ve hatta hayatın belli şubelerinden dışlanmış olan fıkıh sisteminin bugün çizdiği görüntü, maalesef bu tablodan çok da farklı değildir.

İçinde yaşadığımız toplumun ve üyesi olduğumuz İslam ümmetinin yeni süreçlerden geçtiği ve siyasi-hukukî arayışlara girdiği şu dönemde başta İslam Hukukçuları olmak üzere ilahiyatçılarımıza önemli görevler düşmektedir. Dine ve hayata dair okumalarımızı gözden geçirmek, fıkıh ve toplum algımızı güncellemek ve toplumsal misyonumuzu üstlenmek, rolümüzü gereği gibi oynamak durumundayız. Anayasal arayışlar sürecinde fıkıh ulemamızın esamesinin okunmaması, bu süreçlere çok da hazır olmadığımız gibi bir algı oluşturmaktadır. Muhterem üstadlarımızın birbirinden değerli çalışmalarından oluşan bu dosyanın bu süreçte dikkatlerimizi yöneltmemiz gereken hedeflere işaret olması bakımından önemli mesajlar içerdiğine inanıyoruz. Katkıda bulunan bütün üstadlarımıza minnet ve şükranlarımızı, siz değerli okurlarımıza sevgi, saygı ve selamlarımızı sunuyoruz.

Önümüzdeki sayılarda **Mezhepler sosyolojisi** ile **Kur'an ve Sosyal Bilimler** konulu dosyalarda buluşmak dileğiyle ve sağlıcakla kalınız. ■